

Beleidsplan gladheidsbestrijding 2016 tot 2019

Gemeente Leerdam

Opgesteld: Gemeente Leerdam
Versie: 1.0
Status: Definitief
Datum: 24-01-2017

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Doel van het beleidsplan	4
1.2	Aanleiding en samenhang	4
2	SAMENVATTING	4
3	LEESWIJZER	5
3.1	Algemeen	5
3.2	Afkorting	5
4	HUIDIGE SITUATIE	6
4.1	Gladheidsbestrijdingsmethode	6
4.2	Signaleringsmethode	6
4.3	Strooiroutes	6
4.4	Materieel	6
4.5	Medewerkers	6
5	KADERSTELLING	7
5.1	Leidraad gladheidsbestrijdingsplan	7
5.1.1	Categorisering van wegen	7
5.1.2	Typen wintergladheid	7
5.1.3	Uitruk- en strooitijden	7
5.1.4	Richtlijn uitruk- en strooitijden bij preventieve strooiacties	7
5.1.5	Richtlijn uitruk- en strooitijden bij curatieve strooiacties	7
5.2	Aansprakelijkheid	8
5.2.1	Nieuw burgerlijk wetboek	8
5.2.2	Wettelijke aansprakelijkheid	8
5.2.3	Aansprakelijkstelling	8
5.2.4	Zorgplicht	8
5.3	Arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden	9
5.4	Milieu	9
6	BELEIDSUITGANGSPUNTEN	10
6.1	Prioritering gladheidsbestrijding	10
6.1.1	Richtlijnen voor wegen buiten de bebouwde kom	10
6.1.2	Richtlijnen voor wegen binnen de bebouwde kom	10
6.1.3	Richtlijnen voor overige wegen binnen de bebouwde kom	10
6.2	Strooiroutes	11
6.3	Gladheidsbestrijdingsmethode	11
6.3.1	Bestrijdingsmethode	11
6.3.2	Strooimethode	11
6.4	Signaleringsmethode	11
6.5	Materieel	12
6.5.1	Strooimachines	12
6.5.2	Ondersteunend materieel	12
6.5.3	Onderhoud	12
6.6	Materiaal	12
6.6.1	Dooimiddelen	12
6.7	Medewerkers	13
6.7.1	Inzet	13
6.7.2	Planning en beschikbaarheid	13
6.7.3	Reguliere werktijden	13
6.7.4	Consignatie	13
6.7.5	Arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden	13
6.7.6	Veiligheid	13

6.8	Milieu	13
6.8.1	Strooimethode	13
6.8.2	Aantal strooiacties	13
6.8.3	Bewuste strooiacties	14
6.8.4	Zoutbestendige beplanting	14
7	BELANGRIJKE INFORMATIE	15
7.1	Weggedrag	15
7.2	Fietspaden	15
7.3	Voetpaden	15
7.4	Extra uitgifte strooikarren	15
7.5	Aansprakelijkheid	15
8	COMMUNICATIE.....	16
8.1	Extern.....	16
8.1.1	Burgers/bedrijven	16
8.1.2	Andere wegbeheerders/hulpdiensten/overige instanties	16
8.2	Intern	16
9	EVALUATIE/ONTWIKKELINGEN	17
9.1	Evaluatie	17
9.2	Ontwikkelingen	17
BIJLAGE 1.....		19
BIJLAGE 2.....		23

1 INLEIDING

1.1 Doel van het beleidsplan

In dit beleidsplan zijn de algemene uitgangspunten bij gladheidsbestrijding in de gemeente Leerdam opgenomen, conform de CROW-publicatie 236 "Leidraad gladheidsbestrijdingsplan". Deze leidraad presenteert een integrale visie op de gladheidsbestrijding en moet leiden tot een meer uniforme wijze van gladheidsbestrijding in Nederland.

Omdat gladheidsbestrijding voortdurend onderhevig is aan ontwikkelingen, wordt dit beleidsplan voor vijf jaar vastgesteld en daarna geactualiseerd.

Het vertalen van het beleid naar concrete acties voor bewoners en weggebruikers resulteert in het zogenaamde draaiboek. Bij vaststelling van dit beleidsplan wordt het draaiboek voor aanvang van een winterseizoen opgesteld. Het draaiboek wordt iedere twee jaar geactualiseerd.

1.2 Aanleiding en samenhang

De gemeente heeft een zorgplicht, vastgelegd in de Wegenwet, om haar wegen in een goede en veilige staat te laten verkeren. Gladheidsbestrijding valt onder deze zorgplicht. In juridische zin is het belangrijk om te weten dat het hierbij gaat om een zogenaamde inspanningsverplichting en niet om een resultaatsverplichting. De wegbeheerder is dus niet verplicht te garanderen dat de weg in optimale staat verkeert.

Om goed in te kunnen spelen op deze zorgplicht, wordt de gladheidsbestrijding uitgevoerd volgens een vooraf opgesteld en vastgesteld beleidsplan gladheidsbestrijding.

Voor een gedegen aanpak van de gladheidsbestrijding is een beleidsplan onontbeerlijk. Bij het opstellen hiervan wordt een zorgvuldige afweging gemaakt tussen de wensen en behoeften van de weggebruiker en de (on)mogelijkheden van de inzet van mensen en middelen.

Net als bij andere door de overheid te leveren collectieve diensten, geldt dat de overheid keuzes maakt over de inrichting van de dienst en de mate van service of de te leveren kwaliteit. De klant, in dit geval de weggebruiker, heeft hier slechts indirect invloed op.

Het aanwezige beleidsplan gladheidsbestrijding van gemeente Leerdam heeft een looptijd tot 2016. Dit is reden tot het opstellen van een nieuw beleidsplan voor de periode 2016 tot 2019.

2 SAMENVATTING

Een gemeente heeft een zorgplicht, vastgelegd in de Wegenwet, om haar wegen in een goede en veilige staat te laten verkeren. Gladheidsbestrijding valt onder deze zorgplicht.

Belangrijke kaders voor een beleidsplan gladheidsbestrijding, vormen de richtlijnen volgens CROW-publicatie 236 "Leidraad gladheidsbestrijdingsplan", aansprakelijkheid, arbeidsomstandigheden, arbeidsvoorwaarden en milieu.

Binnen deze kaders zijn in de beleidsuitgangspunten wel afgewogen keuzes gemaakt om de gladheid in de komende periode doelmatig en efficiënt te kunnen bestrijden.

Gemeente Leerdam strooit ter voorkoming van gladheid op basis van de gladheidsverwachting (preventief). Indien noodzakelijk, wordt aanvullend gestrooid als de gladheid daadwerkelijk is opgetreden (curatief).

De alarmering van de gemeentelijke gladheidscoördinator komt tot stand via verschillende signaleringsmethodes.

De gemeente is voor wat betreft de gladheidsbestrijding in drie routes onderverdeeld. De tijdsduur van uitvoering is voor elke strooiroute nagenoeg gelijk en bedraagt 3 tot 3,5 uur. Route 4 (veilige fietsroute bij gladheid) is alleen van toepassing bij sneeuwval.

De uitvoering van de gladheidsbestrijding wordt verzorgd door medewerkers van de afdeling Regie. De verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de strooiwerkzaamheden ligt bij de gemeentelijke gladheidscoördinatoren.

Gemeente Leerdam maakt gebruik van drie combinaties en ondersteunend materieel. Als middel om de gladheid te bestrijden wordt wegenzout gebruikt in de combinatie droog en wegenzoutoplossing.

3 LEESWIJZER

3.1 Algemeen

Dit beleidsplan beoogt de kaders en uitgangspunten weer te geven voor doelmatige en efficiënte gladheidsbestrijding Leerdam. Er is gekozen voor een beknopt document met, waar nuttig, een korte toelichting of achtergrondinformatie.

De praktische uitwerking van het beleid is beschreven in het draaiboek (bijlage 1) en een overzicht van de strooiroutes (bijlage 2).

Dit beleidsplan gaat in op:

- Huidige situatie;
- Kaderstelling;
- Beleidsuitgangspunten;
- Belangrijke informatie;
- Financiën;
- Communicatie;
- Evaluatie/ontwikkelingen.

3.2 Afkortingen

Afkorting	Betekenis
Arbo	Arbeidsomstandigheden
Arbowet	Arbeidsomstandighedenwet
CAR-UWO	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling-Uitwerkingsovereenkomst
CROW	Eigen naam (voorheen: Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek)
GOV	Gehandicapten Overleg Leerdam

Tabel 1 - Afkortingen

4 HUIDIGE SITUATIE

4.1 Gladheidsbestrijdingsmethode

Evenals bij Provincie, Rijk en Waterschap wordt in gemeente Leerdam gebruik gemaakt van:

- Preventieve gladheidsbestrijding (indien noodzakelijk aangevuld met curatieve gladheidsbestrijding);
- Strooien volgens de nat zout methode.

4.2 Signaleringsmethode

De alarmering van de gemeentelijke gladheidscoördinator komt tot stand via:

- Het gladheidsmeldsysteem van Waterschap Rivierenland;
- Meteorologische voorspellingen via weerbureaus op internet;
- Eigen waarnemingen;
- Meldingen via de meldkamer van de politie (incidenteel).

4.3 Strooiroutes

De gemeente is voor wat betreft de gladheidsbestrijding in drie routes onderverdeeld:

- Lingedijk, kedichem en omgeving;
- Industrierrein, Schoonrewoerd, Oost en omgeving;
- Leerdam Noord en Ter Leede, Loosdorp en omgeving.

Tijdens sneeuwval worden de fietspaden in Leerdam sneeuwvrij gemaakt door een aannemer. Deze wordt alleen ingezet tijdens sneeuwval. Naast de fietspaden kan deze aannemer ook worden ingezet om mee te helpen tijdens het sneeuwruimen van de drie bovenstaande routes.

Binnen gemeente Leerdam is Waterschap Rivierenland ook een wegbeheerder. Tegen geldelijke vergoeding strooit gemeente Leerdam de wegen voor Waterschap Rivierenland binnen de gemeentegrenzen.

De tijdsduur van uitvoering is voor elke strooiroute nagenoeg gelijk en bedraagt 3 tot 3,5 uur.

4.4 Materieel

Voor de gladheidsbestrijding wordt gebruik gemaakt van drie combinaties en ondersteunend materieel:

- Een gemeentelijke vrachtwagen met opzetstrooier (met sneeuwplough);
- Twee gemeentelijke pick-ups met opzetstrooier (met sneeuwplough);
- Een gemeentelijke shovel ten behoeve van het laden van de combinaties;

4.5 Medewerkers

De uitvoering van de gladheidsbestrijding wordt verzorgd door medewerkers van het team Voorbereiding en Uitvoering. Iedere combinatie voor gladheid wordt bemand door een medewerker van dit team. Er bestaat een systeem van consignatiediensten. De consignatieperiode voor gladheid loopt van 1 november tot 1 april.

5 KADERSTELLING

5.1 Leidraad gladheidsbestrijdingsplan

De gladheidsbestrijding in Nederland is een verantwoordelijkheid van de verschillende wegbeheerders. Afhankelijk van het type weg kunnen dit Rijkswaterstaat, provincies, waterschappen (indien wegbeheerder) en gemeenten zijn.

Al deze partijen hanteren hun eigen beleid voor de gladheidsbestrijding en gaan op verschillende wijzen te werk. Voor de overzichtelijkheid van de weggebruiker bestaat de wens om de gladheidsbestrijding landelijk beter op elkaar af te stemmen.

Op basis van praktijkervaringen en gevoed door beheerders en direct betrokken organisaties, zijn door de landelijke werkgroep "Leidraad gladheidsbestrijdingsplan" algemene, niet dwingende richtlijnen gebundeld in CROW-publicatie 236 "Leidraad gladheidsbestrijdingsplan". Wegbeheerders kunnen deze richtlijnen gebruiken bij het formuleren van hun eigen beleidsplan.

Deze richtlijnen en de bijbehorende normen hebben geen wettelijke status. Vanwege het ontbreken van concrete wetgeving op dit gebied, zal naar verwachting wel een zekere status aan de richtlijnen worden ontleend.

Met de formulering van de integrale visie in de leidraad, wordt beoogd dat wegbeheerders dezelfde uitgangspunten hanteren voor het uitvoeren van de gladheidsbestrijding. Bij de totstandkoming van de integrale visie gladheidsbestrijding, is als uitgangspunt gekozen dat voor elk te onderscheiden type weg, in combinatie met een bepaald type gladheid een advies geldt voor de wijze van bestrijden en responstijden waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd. Dit uitgangspunt is in de leidraad als volgt uitgewerkt:

5.1.1 Categorisering van wegen

De wegen worden in eerste instantie, conform "Duurzaam Veilig", naar hun verkeersfunctie onderscheiden in:

- Stroomwegen;
- Gebiedsontsluitingswegen;
- Erftoegangswegen.

Deze drie primaire wegcategorieën zijn onderverdeeld naar wegen binnen en buiten de bebouwde kom.

5.1.2 Typen wintergladheid

De verschillende oorzaken van wintergladheid zijn:

- Het bevriezen van een natte weg (gladheid door bevriezing);
- Condensatie van vocht uit de lucht op het wegdek (gladheid door condensatie);
- Neerslag: sneeuw, ijzel, hagel en mist (gladheid door neerslag).

5.1.3 Uitruk- en strooitijden

De uitruk- en strooitijden zijn verschillend bij preventieve en curatieve strooiacties.

Met uitruktijd wordt bedoeld de tijd tussen het moment waarop wordt besloten om tot een strooiactie over te gaan en het moment waarop de strooiauto de poort van het opslagterrein verlaat.

Met strooitijd wordt bedoeld de tijd tussen het moment waarop de strooiauto de poort van het opslagterrein verlaat en het moment dat de laatste vierkante meters van de strooiroute zijn gestrooid.

5.1.4 Richtlijn uitruk- en strooitijden bij preventieve strooiacties

Met de huidige stand van de techniek bedraagt de tijd, waarop (met zeer grote waarschijnlijkheid) kan worden gesteld waar en wanneer het wegdek glad wordt, twee uur. Wanneer een wegbeheerder dus (met vrij grote zekerheid) wil beslissen of hij wel of niet terecht laat strooien, moet er naar gestreefd worden de uitruk- en strooitijden samen niet langer te laten zijn dan twee uur.

5.1.5 Richtlijn uitruk- en strooitijden bij curatieve strooiacties

Bij curatieve strooiacties, dus wanneer het wegdek reeds glad is, worden de uitruk strooitijden gebaseerd op de verschillende wegcategorieën.

Bij het vaststellen van deze tijden is echter geen relatie bekend tussen de mate van gladheid, verkeersveiligheid en de capaciteit van het wegennet. Voor een overzicht van de tijden van curatieve strooiacties, wordt verwezen naar paragraaf 6.1.

5.2 Aansprakelijkheid

5.2.1 Nieuw burgerlijk wetboek

Met de inwerkingtreding van het nieuw Burgerlijk Wetboek (BW) is ten opzichte van het oude BW de bewijslast omgedraaid. De beheerder kan nu aansprakelijk worden gesteld voor schade die iemand lijdt als gevolg van gebreken aan de weg. Dit betekent dat een preventief onderhoudsbeleid, een goede klachtenregistratie, regelmatige inspecties volgens de landelijk geaccepteerde (CROW) methode en een goed werkend systeem van rationeel wegbeheer onontbeerlijk zijn.

5.2.2 Wettelijke aansprakelijkheid

De wegbeheerder is op grond van artikel 15 (en verder) van de Wegenwet verantwoordelijk voor het onderhoud van de weg. Als hij niet voldoet aan deze verantwoordelijkheid, met schade bij weggebruikers als gevolg, kan hij voor die schade aansprakelijk worden gehouden. Er moet dan wel voldaan worden aan de voorwaarden voor aansprakelijkheidsstelling. Dit zal niet bij elk ongeval het geval zijn. De aansprakelijkheid van de wegbeheerder kan op twee gronden worden gebaseerd.

Risicoaansprakelijkheid

Artikel 6:174, tweede lid, van het BW regelt de risicoaansprakelijkheid van de wegbeheerder indien de schade het gevolg is van een gebrek aan de openbare weg. Dit artikel regelt echter niet de mogelijke verantwoordelijkheid van de wegbeheerder voor zaken en substanties die niet op het wegdek thuis horen, zoals zand en olie, maar ook sneeuw, ijs of rijp.

Schuldaansprakelijkheid

De mogelijke aansprakelijkheid voor ongevallen door zaken op het wegdek dient beoordeeld te worden op basis van artikel 6:162 BW. Toerekenbaar tekortschieten van de wegbeheerder in zijn zorgplicht om de onder zijn beheer vallende wegen naar behoren te onderhouden is een noodzakelijke voorwaarde voor aansprakelijkheid. Dit moet door de gedupeerde worden aangetoond.

5.2.3 Aansprakelijkstelling

Wegbeheerders worden steeds vaker verantwoordelijk gehouden voor geleden schade. Gedupeerden zoeken steeds vaker de gerechtelijke weg om wegbeheerders aansprakelijk te stellen. Naar verwachting zal deze juridificering van de maatschappij verder toenemen. Alleen al om deze reden is gewenst dat de gladheidsbestrijding planmatig wordt aangepakt, zodat de wegbeheerder zich zo nodig kan verantwoorden voor de wel en niet getroffen maatregelen.

5.2.4 Zorgplicht

Een belangrijk punt bij aansprakelijkstelling is de vraag of er sprake is van verwijtbaarheid van de wegbeheerder. De bewijslast voor het aantonen van verwijtbaarheid ligt in beginsel bij de eisende partij. Vanwege de voorzienbaarheid van het fenomeen gladheid zal de wegbeheerder wel moeten aantonen dat op structurele wijze aan de zorgplicht is voldaan.

Noodzakelijke middelen voor de wegbeheerder zijn hierbij:

- Een beleidsplan gladheidsbestrijding dat is gepubliceerd;
- Een systematiek voor gladheidsmelding (bijvoorbeeld een contract met een weerbureau, Waterschap, een eigen gladheidsmeldsysteem of door middel van eigen waarnemingen);
- Een goede administratie van tijden en gereden routes;
- Beschikken over goed materieel;
- Consistentie in beleid en uitvoering.

5.3 Arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden

Gladheidsbestrijding vindt vrijwel altijd plaats onder moeilijke omstandigheden voor de uitvoerende medewerkers. Koude weersomstandigheden, (vaak) werken in nachtelijke uren, op soms nog gladde wegen en met agressieve dooimiddelen. De kaders voor de arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden van de medewerkers zijn bepaald in de Arbowet, de Arbeidswet, de Arbeidstijdenwet, het Arbeidstijdenbesluit vervoer en de CAR-UWO.

De belangrijkste uitgangspunten vanuit de Arbeidstijdenwet zijn:

- De werknemer mag maximaal 13 uur per etmaal arbeid verrichten.

Ook is het van belang om te vermelden dat de bestuurders van strooiwagens niet onder het Arbeidstijdenbesluit vallen. De werkzaamheden (gladheidsbestrijding met behulp van strooiwagens) zijn namelijk niet onder de normen van dit besluit zijn te brengen. Hierdoor:

- Geldt een vrijstelling ten aanzien van het gebruik van de tachograaf;
- Geldt een vrijstelling ten aanzien van het Europees Vakbekwaamheidsdiploma (voorheen Nederlands chauffeursdiploma) voor chauffeurs die beschikken over een rijbewijs in de categorie C.

5.4 Milieu

Gladheidsbestrijding brengt voor het milieu neveneffecten met zich mee. Een deel van het gebruikte dooimiddel komt terecht in de directe omgeving van de wegen waarop is gestrooid. Uiteindelijk komt het zout, na te zijn afgespoeld van het wegdek, terecht in het oppervlakte- en/of grondwater. Het beperken van deze neveneffecten vraagt efficiënte gladheidsbestrijding.

6 BELEIDSUITGANGSPUNTEN

6.1 Prioritering gladheidsbestrijding

In de volgende tabellen is op basis van verschillende wegcategorieën en soorten gladheid de prioritering ten aanzien van de gladheidsbestrijding uitgewerkt overeenkomstig de leidraad gladheidsbestrijding. Gemeente Leerdam hanteert deze prioritering.

6.1.1 Richtlijnen voor wegen buiten de bebouwde kom

Categorie	Vmax [km/u]	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door condensatie	Gladheid door neerslag
Nationale stroomweg	130/120/100/80	Autosnelweg	Hoog	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (2 uur)
Regionale stroomweg	100/80	Autoweg	Hoog	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (2 uur)
Gebieds-ontsluitingsweg	80	2x2 of 2x1 rijstroken	Hoog	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (3,5 uur)
Erftoegangsweg	60	2 x 1 rijstroken gemengd profiel	Middel	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (3,5 uur)
Vrijliggend	40	Vrijliggend fietspad	Hoog	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (3,5 uur)

Tabel 2 - Richtlijnen voor wegen buiten de bebouwde kom (tussen haakjes zijn de richttijden genoemd voor curatieve strooiacties)

6.1.2 Richtlijnen voor wegen binnen de bebouwde kom

Categorie	Vmax [km/u]	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door condensatie	Gladheid door neerslag
Gebieds-ontsluitingsweg	70/50	2x2 of 2x1 rijstroken	Hoog	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (3,5 uur)
Erftoegangsweg	30	2 x 1 rijstroken gemengd profiel	Middel	Wegen preventief (2 uur)	Wegen preventief (2 uur)	Wegen preventief (2 uur)
Erftoegangsweg	30	2 x 1 rijstroken gemengd profiel	Middel	Voetpaden curatief (3 uur)	Voetpaden curatief (3 uur)	Voetpaden curatief (3 uur)
Vrijliggend	30	Vrijliggend fietspad	Laag	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (3,5 uur)

Tabel 3 - Richtlijnen voor wegen binnen de bebouwde kom (tussen haakjes zijn de richttijden genoemd voor curatieve strooiacties)

6.1.3 Richtlijnen voor overige wegen binnen de bebouwde kom

Categorie	Vmax [km/u]	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door condensatie	Gladheid door neerslag
Winkelgebied	15	Winkelcentrum	Hoog/middel	Curatief (3 uur)	Curatief (3 uur)	Curatief (3 uur)
Woonerf	15	Woonerf	Laag	Curatief (48 uur)	Curatief (48 uur)	Curatief (48 uur)
Parkeer-voorzieningen	15	Openbare parkeervoorziening	Laag	Curatief (48 uur)	Curatief (48 uur)	Curatief (48 uur)

Tabel 4 - Richtlijnen voor overige wegen binnen de bebouwde kom (tussen haakjes zijn de richttijden genoemd voor curatieve strooiacties).

6.2 Strooiroutes

De gemeente is voor wat betreft de gladheidsbestrijding in drie routes onderverdeeld:

- Lingedijk, Kedichem en omgeving;
- Industrierrein, Schoonrewoerd, Oost en omgeving;
- Leerdam Noord en Ter Leede, Loosdorp en omgeving.

Tijdens sneeuwval worden de fietspaden in Leerdam sneeuwvrij gemaakt door een aannemer. Deze wordt alleen ingezet tijdens sneeuwval. Naast de fietspaden kan deze aannemer ook worden ingezet om mee te helpen tijdens het sneeuwruimen van de drie bovenstaande routes.

De tijdsduur van uitvoering is voor elke strooiroute nagenoeg gelijk en bedraagt 3 tot 3,5 uur.

6.3 Gladheidsbestrijdingsmethode

6.3.1 Bestrijdingsmethode

Een hoofdonderscheid in de methodiek betreft het preventief of curatief bestrijden van gladheid:

- Bij de preventieve bestrijdingsmethode wordt gestrooid ter voorkoming van gladheid op basis van de gladheidsverwachting.
- Bij de curatieve bestrijdingsmethode wordt (pas) gestrooid als de gladheid daadwerkelijk is opgetreden.

De keuze van methodiek van gladheidsbestrijding heeft ook gevolgen voor het signaleringssysteem dat wordt toegepast:

- Bij de preventieve bestrijdingsmethode heeft de wegbeheerder behoefte aan een meteorologische prognose. Verschillende weerbureaus kunnen dit leveren. De bureaus maken specifieke gladheidsberichten die bruikbaar zijn voor de gemeentelijke gladheidscoördinator. Deze bepaalt dan op grond hiervan of en zo ja, wanneer er preventief gestrooid gaat worden.
- Bij de curatieve bestrijdingsmethode wordt pas na de eerste melding van gladheid gestrooid. De melding van gladheid kan op verschillende manieren binnenkomen (melding van onder meer burgers, politie, andere wegbeheerders). Daarnaast wordt door de gemeentelijke gladheidscoördinator met vaste regelmaat buiten geschouwd.

Ook de komende beleidsperiode blijft gemeente Leerdam de preventieve bestrijdingsmethode hanteren. Uiteraard wordt de preventieve gladheidsbestrijding, indien noodzakelijk, aangevuld met curatieve gladheidsbestrijding.

6.3.2 Strooimethode

Er zijn twee methoden om zout te strooien:

- Strooien met droog zout. Hierbij wordt zout in kant en klare vorm gestrooid. De zoutkorrels onttrekken vocht aan de weg, waardoor pekkel ontstaat. Omdat pekkel een lager vriespunt heeft dan water, smelt het ijs en ontstaat pekkelwater. Verspreiding door verkeer zorgt er voor dat het pekkelwater het ijs verder kan afbreken. Doordat droog zout snel verwaaid, is deze methode niet altijd effectief.
- Strooien met nat zout. Hierbij wordt het zout voor het strooien vermengd met water, waardoor feitelijk direct met pekkelwater wordt gestrooid en het smeltproces aanzienlijk wordt versneld. Ook verwaait het zout bij deze methode niet en is de methode geschikt voor preventieve gladheidsbestrijding. Tenslotte is deze methode zuiniger en minder milieubelastend.

6.4 Signaleringsmethode

De alarmering van de gemeentelijke gladheidscoördinator komt tot stand via:

- Het gladheidsmeldsysteem van Waterschap Rivierenland;
- Meteorologische voorspellingen via weerbureaus op internet;
- Eigen waarnemingen;
- Meldingen via de meldkamer van de politie (incidenteel).

6.5 Materieel

6.5.1 Strooimachines

Strooimachines zijn te onderscheiden naar de plaats ten opzichte van het voertuig. Hierbij zijn de volgende mogelijkheden te onderscheiden:

- De machine wordt geplaatst op een voertuig (opzet);
- De machine is een vast onderdeel een voertuig (opbouw).

Gemeente Leerdam maakt gebruik van drie opzetstrooiers en drie sneeuwploegen (indien noodzakelijk) volgens onderstaande configuratie:

- Een gemeentelijke vrachtwagen met opzetstrooier (met sneeuwploeg);
- Twee gemeentelijke pick-ups met opzetstrooier (met sneeuwploeg);

Alle strooimachines beschikken over een gecombineerd meng- en verdeelsysteem dat zorgt voor een zeer goed strooi patroon. Het strooimiddel wordt nauwkeurig en gelijkmatig verdeeld over de volle breedte van het wegdek.

Alle strooimachines worden bemand door één medewerker. Als een sneeuwploeg wordt gebruikt wordt de combinatie door twee medewerkers bemand.

6.5.2 Ondersteunend materieel

Ter ondersteuning maakt gemeente Leerdam gebruik van:

- Een gemeentelijke shovel ten behoeve van het laden van de combinaties;
- Twee tractoren, waarvan een met sneeuwploeg en een met sneeuwborstel.

6.5.3 Onderhoud

Zoutstrooiers, sneeuwploegen, opslag-/menginstallatie, voertuigen en shovels moeten gedurende de winterperiode 24 uur per dag gebruiksklaar staan. Het gebruik van dit materieel vindt uitsluitend onder zeer slechte klimatologische omstandigheden plaats. Daarom is een goede conservering en onderhoud van het materieel van zeer groot belang. Om dit deskundig en op de juiste manier te laten gebeuren is voor al het materieel een onderhoudscontract afgesloten met de betreffende leverancier. Naast dit onderhoud worden de machines eveneens voor ieder strooiseizoen gekeurd.

6.6 Materiaal

6.6.1 Dooimiddelen

Als dooimiddel om de gladheid te bestrijden wordt wegenzout gebruikt in combinatie met een oplossing van strooizout. Het wegenzout wordt (na een periodieke aanbesteding) op afroep ingekocht bij de leverancier en opgeslagen op de stadswerf van waaruit de gladheidsbestrijding plaatsvindt.

Voor uitzonderlijke situaties (bijvoorbeeld bij een landelijk tekort aan wegenzout) heeft de gemeente Leerdam een contract afgesloten voor een garantielevering van 100 ton strooizout.

6.7 Medewerkers

6.7.1 Inzet

De uitvoering van de gladheidsbestrijding wordt verzorgd door medewerkers van het team Voorbereiding en Uitvoering. De verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de strooiwerkzaamheden ligt bij de gemeentelijke gladheidscoördinatoren.

6.7.2 Planning en beschikbaarheid

Voor de winterperiode (1 november tot 1 april) begint, is bekend of het aantal beschikbare medewerkers toereikend is om ook bij langere periodes van gladheid volgens de geldende normen te kunnen werken.

Als niet met eigen medewerkers aan de behoefte kan worden voldaan zal er over worden gegaan tot het inhuren van medewerkers van derden.

6.7.3 Reguliere werktijden

Tijdens de reguliere werktijden wordt een gedeelte van de medewerkers ingezet voor gladheidsbestrijding. Tijdens het winterseizoen heeft gladheidsbestrijding een hoge prioriteit. Mogelijk kan dit ten koste gaan van andere geplande activiteiten. Daarnaast worden er bij langdurige gladheid (bijvoorbeeld door sneeuwval) extra handmatige strooiacties uitgevoerd bij diverse openbare gebouwen en bijvoorbeeld bushaltes.

6.7.4 Consignatie

De werkzaamheden in het kader van de gladheidsbestrijding hebben als kenmerk dat ze onregelmatig zijn, niet vooraf planbaar en vaak in de avond en de nacht worden uitgevoerd. Hierdoor moeten de medewerkers ook buiten de reguliere werktijden beschikbaar zijn op basis van consignatie. Gedurende de winterperiode (1 november tot 1 april) wordt een consignatierooster gehanteerd. Dit wordt opgesteld door de gemeentelijke gladheidscoördinator.

Bij het langdurig actief zijn van de reguliere strooiploeg, wordt door de gemeentelijke gladheidscoördinator besloten of het nodig is een andere ploeg in te schakelen. Dit om de reguliere ploeg de tijd te geven de rustpauzes in acht te nemen.

6.7.5 Arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden

De kaders voor de arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden zijn beschreven in paragraaf 5.3.

6.7.6 Veiligheid

De veiligheidsaspecten bij gladheidsbestrijding hebben betrekking op het gebruik van materiaal en materieel nodig voor de uitvoering. De gemeentelijke gladheidscoördinator draagt de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de medewerkers tijdens de uitvoering. De belangrijkste risicofactoren hebben betrekking op:

- Het omgaan met dooimiddelen;
- Het bedienen van en werken met gladheidsbestrijding materieel;
- Onveilige situaties tijdens het strooien (gladheid tijdens strooien en woon-werkverkeer).

6.8 Milieu

Gladheidsbestrijding brengt voor het milieu neveneffecten met zich mee. Op het moment van het schrijven van dit beleidsplan, zijn de voornaamste maatregelen om deze neveneffecten te beperken, het minimaliseren van de hoeveelheid zout die in het milieu wordt gebracht en het aanpassen van de omgeving. Dit kan op een aantal manieren worden ingevuld.

6.8.1 Strooimethode

Een belangrijke stap in de goede richting is strooien volgens de natzoutmethode, waarvoor de gemeente Leerdam heeft gekozen. Meer informatie over deze strooimethode is te vinden in paragraaf 6.3.2.

6.8.2 Aantal strooiacties

Door bewust om te gaan met het aantal strooiacties komt ook minder zout in het milieu.

Vanuit het oogpunt van veiligheid en service richting bewoners en weggebruikers, is altijd de druk aanwezig om meer en/of vaker te strooien. Dit heeft als tegengewicht de extra gevolgen voor het milieu (en de financiën).

De afweging bij het strooien dient te zijn in hoeverre de extra veiligheid en service, door meer te strooien dan de huidige basis, zwaarder weegt dan de toegenomen milieuschade (en kosten).

Hierbij heeft de weggebruiker ook een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om zijn of haar rijgedrag tijdens winterse omstandigheden.

6.8.3 Bewuste strooiacties

Bij elke strooiactie moet er op worden gelet dat zo min mogelijk zout in het milieu wordt gebracht. Een belangrijke verantwoordelijkheid daarvoor berust bij de medewerkers van de gladheidsbestrijding zelf. Zij dienen ervoor zorg te dragen dat met de juiste afstelling van de machines de juiste hoeveelheden strooizout worden opgebracht. Hiervoor hanteert gemeente Leerdam instructies.

6.8.4 Zoutbestendige beplanting

Als beplanting in plantvakken langs strooiroutes vervangen moet worden, al dan niet door zoutaantasting, kiest gemeente Leerdam voor herinrichting van de plantvakken met beplanting die van nature beter strooizout kan verdragen.

7 BELANGRIJKE INFORMATIE

7.1 Weggedrag

Ondanks gladheidsbestrijding volgens het beleidsplan gladheidsbestrijding, blijft het altijd mogelijk dat de openbare weg glad is, met het risico op glijpartijen en eventueel immateriële en materiële schade tot gevolg.

Daarom wordt aan weggebruikers het dringende advies gegeven om de weersverwachting van de media en andere informatievoorzieningen nauwlettend te volgen en zeker in gevallen van waarschuwingen voor gladheid de nodige voorzichtigheid te betrachten bij het gebruik van de openbare weg. Dit geldt met name voor de avond- en nachtelijke uren, evenals de ochtendspits.

Daarnaast moeten weggebruikers er alert op zijn dat niet alle openbare wegen bij geconstateerde gladheid direct worden gestrooid. Ook kan het voorkomen dat wegen of weggedeelten niet worden gestrooid, omdat deze niet bereikbaar zijn voor de strooiwagens.

7.2 Fietspaden

Bij fietspaden dienen weggebruikers er rekening mee te houden dat het strooizout moet worden “ingereden”. Hiervoor is druk nodig die een autoband wel geeft en een fietsband nauwelijks. Hierdoor duurt het langer voordat effect optreedt op gestrooide fietspaden. Tijdens sneeuwval worden de fietspaden in Leerdam sneeuwvrij gemaakt door een aannemer. Deze wordt alleen ingezet tijdens sneeuwval.

7.3 Voetpaden

Voetpaden worden bij optredende gladheid niet gestrooid. Dit heeft als gevolg dat veel voetpaden bij aanhoudende vorst gedurende lange(re) tijd glad kunnen zijn. Waar mogelijk, kunnen voetgangers uitwijken naar de fietspaden.

7.4 Extra uitgifte strooikarren

Gemeente Leerdam stelt voor bewonersgroepen, organisaties, zorginstellingen, scholen en winkels strooikarren ter beschikking. Dit op aanvraag en initiatief van genoemde groepen. Doel hiervan is dat er ook bestrijding van gladheid kan plaatsvinden in gebieden buiten de vastgestelde strooiroutes.

7.5 Aansprakelijkheid

Via dit vastgestelde beleidsplan gladheidsbestrijding (2016 tot 2019) en de bekendmaking hiervan, kan iedereen kennis nemen van het gemeentelijk beleid inzake de gladheidsbestrijding in de openbare ruimte.

Een weggebruiker, die schade ondervindt als gevolg van gladheid, kan de gemeente aansprakelijk stellen. In dit geval zal de benadeelde moeten aantonen, dat de gladheidsbestrijding niet in overeenstemming met het beleidsplan is uitgevoerd, wil hij/zij in aanmerking kunnen komen voor een gemeentelijke vergoeding van de geleden schade.

De bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek, met betrekking tot onrechtmatig handelen en aansprakelijkheid, zijn van toepassing.

8 COMMUNICATIE

Voor zowel betrokkenen binnen de organisatie, bewoners en weggebruikers is het van belang dat informatie over de gladheidsbestrijding tijdig en efficiënt wordt overgebracht.

8.1 Extern

8.1.1 Burgers/bedrijven

Burgers en bedrijven binnen het beheersgebied moeten worden geïnformeerd over de wijze waarop de gladheid wordt bestreden. De informatie die minimaal verstrekt moet worden, is:

- De strooiroute en de prioriteitsvolgorde;
- Algemene informatie die van belang is voor de burger;
- De mogelijkheid om vragen te stellen of klachten in te dienen.

De middelen die voor deze informatieoverdracht worden aangewend, zijn:

- Huis-aan-huisblad (verplichte publicatie);
- De gemeentelijke website;
- Meldingen Openbare Ruimte.

8.1.2 Andere wegbeheerders/hulpdiensten/overige instanties

Het is belangrijk om het beleid ten aanzien van de gladheidsbestrijding af te stemmen op en te delen met de andere wegbeheerders in en rondom gemeente Leerdam, de hulpdiensten en overige betrokken instanties.

Het draaiboek gladheidsbestrijding wordt daarom verzonden aan:

- Rijkswaterstaat;
- Provincie Zuid-Holland;
- Provincie Utrecht;
- Waterschap Rivierenland;
- Buurgemeenten;
- De meldkamer van politie;
- Brandweerposten;
- Ambulancediensten;
- Busmaatschappijen;
- Gehandicapten Overleg Leerdam.

8.2 Intern

Intern moet het communicatietraject voor de gladheidsbestrijding op heldere wijze zijn vastgelegd. Iedereen moet weten, wat in geval van gladheid van hem of haar wordt verwacht. Hiervoor worden het draaiboek gebruikt en intern overleg georganiseerd.

De gemeentelijke gladheidscoördinator fungeert ten aanzien van de interne communicatie als spin in het web. Hij is verantwoordelijk voor de uitvoering en onderhoudt de contacten met alle betrokken partijen.

9 EVALUATIE/ONTWIKKELINGEN

9.1 Evaluatie

De laatste stap in het cyclische proces is de evaluatie van het beleid en de uitvoering. De evaluatie vindt doorgaans aan het eind van het strooiseizoen plaats. Het initiatief hiertoe wordt genomen door de gemeentelijke gladheidscoördinatoren.

Aspecten die centraal staan, zijn:

- Organisatie;
- Arbeidsomstandigheden;
- Veiligheid;
- Materieel;
- Materiaal;
- Klachten en schadeclaims;
- Financiën;
- Communicatie.

Hiernaast vindt ook een afzonderlijk overleg met de medewerkers van de gladheidsbestrijding plaats. Hierin wordt altijd gezocht naar verbeterpunten.

De evaluatie wordt schriftelijk vastgelegd en wordt in het eerstvolgende draaiboek verwerkt.

9.2 Ontwikkelingen

Het verkeersnet binnen een gemeente is voortdurend aan wijzigingen onderhevig. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van areaaluitbreiding of wijzigingen in de wegategorisering van areaalonderdelen. Daarom moet telkens kritisch gekeken worden of het materieel en materiaal up-to-date zijn om te voldoen aan het beleid.

Verder is het gewenst ontwikkelingen en innovaties op het gebied van gladheidsbestrijding op de voet te volgen en waar mogelijk aanpassingen door te voeren die een positiever effect hebben onder meer arbeidsomstandigheden, financiën en milieu.

BIJLAGE 1

Uitvoeringsplan gladheidsbestrijding gemeente Leerdam

In dit hoofdstuk wordt de praktische uitvoering van het vastgesteld beleid in Leerdam weergegeven. Het vastgestelde beleid is de basis voor de concrete uitvoering van de gladheidsbestrijding.

De werkwijze

De gladheidsbestrijding in Leerdam vindt preventief plaats d.m.v. nat strooien. Handmatig strooien vindt niet plaats maar wel worden er op ongeveer 20 locaties in de gemeente Leerdam zoutkisten geplaatst. Met het zout uit deze kisten kunnen omwonenden op moeilijk begaanbare plaatsen zelf handmatig strooien. Het vullen van deze zoutkisten wordt door de afdeling Openbare Werken uitgevoerd.

Strooimiddel

Vanuit milieubelasting en kostenoverweging is natzout het meest geschikte strooimiddel. De gemeente Leerdam gebruikt natzout vanaf 2006. Alleen bij sneeuw wordt droog gestrooid omdat er dan al water op het wegdek aanwezig is.

Materieel en personeel

De gemeente Leerdam voert de werkzaamheden voor de gladheidsbestrijding in eigen beheer uit. Het strooien wordt machinaal uitgevoerd met drie voertuigen waarop strooiers kunnen worden gezet. Aan deze voertuigen kunnen tevens sneeuwplougen worden gebouwd. Bij een reguliere bestrijding worden er drie voertuigen met strooier ingezet. De drie medewerkers die piketdienst hebben bemensen *deze* voertuigen, onder leiding van de gladheidcoördinator. Bij hevige sneeuwval zorgt de coördinator voor extra inzet van sneeuwschuivers van een lokale aannemer.

Taken gladheidcoördinator

Binnen de verantwoordelijke vakafdeling is een gladheidcoördinator aangewezen. Deze coördinator draait zijn dienst volgens een rooster dat wordt ingevuld door een opzichter en de coördinator Openbare Werken. De taken van de gladheidcoördinator zijn:

- Het verzamelen van relevante gladheidsinformatie
- 24 uur bereikbaar zijn
- Het anticiperen op de verkregen gladheidsinformatie en het al dan niet besluiten tot een strooiactie
- Het opstarten van een strooiactie volgens het uitvoeringsplan
- Leiding geven aan de medewerkers die de strooiactie uitvoeren
- Tijdig zorgen voor aflossing van de medewerkers bij langdurige gladheid
- Zorgt voor de catering tijdens langdurige gladheid
- Regelt *een* aannemer bij hevige sneeuwval
- Digitaal vastleggen van informatie
- Toezicht houden op een deugdelijke uitvoering van de gladheidsbestrijding.

De belangrijkste informatiebron voor de gladheidcoördinator is het contact met Waterschap Rivierenland. Zij zorgen ervoor dat er dagelijks relevante informatie naar de gladheidcoördinator komt met daarbij *een*, indien nodig, strooiadvies. Ook wordt informatie verkregen door aangrenzende wegbeheerders, politie en de provincie. Op basis van deze verzamelde gegevens zal de coördinator besluiten tot het opstarten van een strooiactie.

Als een strooiactie wordt opgestart zal de dienstdoende coördinator de medewerkers die volgens rooster dienst hebben opbellen. Zij dienen binnen een half uur na alarmering aanwezig te zijn op de gemeentewerf.

De gladheidcoördinator zal de strooiactie digitaal vastleggen waarbij wordt vermeld op welke datum er is gestrooid, wanneer de strooiactie is opgestart, soort gladheid en welke medewerker er heeft gestrooid.

Taken medewerker gladheidsbestrijding

Binnen de verantwoordelijke vakafdeling zijn naast de coördinator ook medewerkers aangewezen. Zij draaien diensten volgens een consignatierooster waarbij zij in de wintermaanden ook worden ingezet voor de gladheidsbestrijding. De taken van de medewerker gladheidsbestrijding zijn:

- 24 uur bereikbaar zijn
- Na alarmering door de coördinator binnen 30 minuten aanwezig zijn op de gemeentewerf
- Bedrijfsklaar maken van strooiervoertuig
- Bekend zijn met de te rijden route
- Terugkoppelen van relevante informatie aan de coördinator
- Schoonhouden van strooier en voertuig
- Zorgen voor voldoende brandstof in voertuig

De strooiroutes

Er wordt in de gemeente Leerdam met drie voertuigen gestrooid. Elk voertuig heeft een vaste route zodat op elk moment dezelfde wegen in een bepaalde volgorde worden gestrooid. Route en volgorde worden samengesteld op basis van een aantal prioriteiten. Deze prioriteiten zijn:

- a.** Wegtype.
- b.** Soort verharding.
- c.** Routes.

Wegtype

De indeling van het wegtype is gebaseerd op het gebruik en daarmee ook de verkeersintensiteit.

Soort verharding

Bij de afweging om wel of niet te strooien wordt ook gekeken naar het materiaal van de wegverharding. Een weg met gebakken materialen zal veel eerder glad zijn dan een weg van asfalt. In de gemeente Leerdam bevinden zich een aantal wegen met gebakken klinkermateriaal.

Routes

Openbaar vervoerroutes, routes voor hulpdiensten, schoolroutes en routes met een economisch belang zijn belangrijke routes binnen een gemeente. Meestal worden de wegen van dergelijke routes al gestrooid op basis van hun wegtype. Toch blijft het goed om dit te blijven controleren.

Op basis van bovenstaande gegevens zijn voor de gemeente Leerdam de volgende strooiroutes gemaakt.

- Route 1: Wordt uitgevoerd door de vrachtauto.
- Route 2: Wordt uitgevoerd door de Ford bedrijfsbus.
- Route 3: Wordt uitgevoerd door de trekker.
- Route 4: Wordt uitgevoerd door aannemer.

De hierboven genoemde routes zijn als bijlage in dit gladheidsbestrijdingsplan gevoegd.

BIJLAGE 2

Strooiroutes

Route 1 (vrachtauto)

Schaikseweg vanaf rotonde Loosdorp tot aan rotonde Parallelweg
Parallelweg
Koenderseweg van kruising Parallelweg tot aan Oudendijk
Oudendijk
Tiendweg vanaf Koenderseweg tot aan Zwaansweg
Nieuwe weg Hooglandse Tiendweg
Zwaansweg Kerkstraat Kedichem
Michiel van Loonstraat
Vijfmolens Overslag
Kon. Wilhelminalaan
Lingedijk, vanaf Hooglandse Tiendweg tot aan Lingebrug
Klein Oosterwijk
Kerkstraat vanaf Lingebrug tot aan Westwal
Westwal
Meentplein
Recht v.t. Leede vanaf Lingebrug tot aan rotonde Parallelweg
Tiendweg vanaf Recht v.t. Leede tot aan Koenderseweg
Populierstraat
Esdoornstraat
Europaplein
Marnix van St. Aldegondestraat
Joost de Jongestraat
Q. de Palmalaan
Raadsliedenstraat, ten zuiden van het water
Patrimoniumstraat tussen Schoolstraat en Jeekelstraat
Jeekelstraat
Laantje v.v. Iperen tot aan Asterstraat
Asterstraat Glashof
Lingestoep

Terrein glasfabriek alleen bij hevige gladheid. Niet opnemen bij publicatie in krant.

Route 2 (Ford bedrijfsbus)

Industrieweg Diefdijk
(Schoonrewoerdse) Kerkweg
Kortgerecht
Parkeerterrein voor brandweerkazerne
Dorpsstraat Steenovenweg
Kon. Julianastraat
Overheicop
Noorderwoerd, ook doodlopende gedeelte naar gezondheidscentrum
Kerkeland Masada
De Bongerd Hoogeind
Stationsweg Spoorstraat
Kon. Emmalaan
Watertorenlaan
Oud Schaik
Gedeelte Burg. Meestraat, vanaf Emmalaan tot aan kruising Gen. Pironstraat Parkeerterrein bij brandweerkazerne
Gedeelte Pr. Marijkestraat vanaf Emmalaan tot aan kruising Oranjehof
Oranjehof Kruiswerf
Parkeerplaats bij Lingepoli + gedeelte voor hoofdingang
Terrein rondom Lingebolder bestaande uit de volgende straten: Kon. Emmalaan, Filips Willemstraat, Maria van Oranjestraat en Prins Clausstraat
Meent
Noordwal
Bergstraat Nieuwstraat Markthof
Schavet
Oranjeplein Kerkstraat Huisgracht Hoogstraat
Markt
Fonteinstraat Hoogenhoek Vlietskant Dr. C. Voogdplein

Terrein kaasfabriek alleen bij hevige gladheid. Niet opnemen bij publicatie in krant.

Route 3 (Toyota bedrijfsbus)

Handelstraat Constructiestraat Techniekweg

Gildenstraat

Am bachtstraat Montagestraat Nijverheidstraat

Energieweg

Fokkerstraat Plesmanstraat

Fietspad ten oosten van de Schaikseweg van rotonde Loosdorp tot rotonde Parallelweg Fietspad ten westen van de Schaikseweg van rotonde

Parallelweg tot rotonde Loosdorp Loosdorp

Lichte kade tot aan 1^e woning

Recht v.t. Leede Bruininxdeelsekade

Fietspad ten noorden van de Parallelweg van rotonde R.v.t. Leede tot aan de Donjon Palissade

Copierlaan

Glasblazerstraat Ooievaarlaan Drossaardslaan

Molenlaan

Eksterlaan

Eiland

Roekstraat

Fietspad ten noorden van de Parallelweg van rotonde Schaikseweg tot aan rotonde R.v.t. Leede

Fietspad ten westen van R.v.t. Leede vanaf rotonde Parallelweg tot aan Lingebrug Fietspad ten oosten van R.v.t. Leede vanaf Lingebrug tot aan rotonde Parallelweg Fietspad ten westen van de Spoorstraat

Fietspad ten zuiden van de Kon., Emmalaan tot aan Lingepolikliniek

Fietspad ten noorden van de Kon. Emmalaan vanaf rotonde Diedijk tot aan de Spoorstraat Diefdijk ten zuiden van de rotonde Emmalaan

Horndijk

Op- en afrit bij Wilna

Op- en afrit bij SMinvik

Archangel

Oranje Nassaulaan

Route 4 (veilige fietsroute bij gladheid)

Deze route wordt alleen uitgevoerd bij sneeuwval. De route zal sneeuwvrij worden gemaakt d.m.v. borstelen en daarna worden gestrooid.

Fietspad ten westen en oosten van de Schaikseweg vanaf de rotonde bij Loosdorp tot aan de rotonde bij de Parallelweg.

Fietspad ten westen van de Spoorstraat.

Fietspad ten noorden en zuiden van de Kon. Emmalaan vanaf de Spoorstraat tot aan de rotonde Diefdijk.

Fietspad ten noorden van de Parallelweg vanaf rotonde Schaikseweg tot aan rotonde Recht van ter Leede.

Fietspad ten zuiden van de Stationsweg.

Fietspad ten oosten en westen van het Recht van er Leede vanaf rotonde Parallelweg tot aan de Lingebrug.

Fietspad ten noorden en zuiden van de Tiendweg vanaf Meentplein tot Laantje v.v. Iperen.